

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

DE NOOD VAN GODS ISRAËL

En zij noemde het jongskén Ikabod, zeggende: De eer is weggevoerd uit Israël; omdat de ark Gods gevangelijk was weggevoerd en om haar schoonvaders en haar mans wil.

1 Samuël 4 : 21

Er wordt in onze tijd veel gesproken over de nood van Gods kerk. Toch kan de vraag gesteld worden: wordt die nood wel verstaan? Gevolgen van de kwaal zijn de kwaal zelf nog niet. En het spreken over de kwaal zonder de pijn ervan te gevoelen is in den regel van weinig betekenis. Menigeen spreekt zó over de nood van Gods kerk. Blijft staan bij enkele gevolgen van de diepste nood of bepraat de nood alleen maar zonder de beleving des harten.

Het is wonderlijk, dat God een voor ons naamloze vrouw gebruikt om de nood van Gods Israël te openbaren. Trouwens, voor God is deze vrouw niet naamloos. Haar zuchten is bekend aan het hof van de hemel. Zij staat aan een andere zijde dan haar man, de goddeloze priesterzoon Pinehas.

De nood van Israël is groot. Het ziet er alleen maar droevig uit. De ervijand van Israël, het volk van de Filistijnen, is ver opgerukt in de gelederen van Israël en vormt een voortdurende bedreiging. Gods straffende hand is daarin uitgestrekt. Geen wonder. De vreze Gods is uit het heiligdom des Heeren schier verdwenen. Ontucht en allerlei goddeloosheid zijn ervoor in de plaats gekomen. De priesterzonen Hofni en Pinehas bedrijven de onrechtigheid op het hardst. En Eli bestraft hen niet in hun zonden.

Het ergst is: Israël kent de nood in wezen niet. Als het weer eens verslagen is door de Filistijnen, neemt het volk de ark des Heeren uit Silo mee in het leger. De Israëlieten denken: nu hebben we de overwinning. Als we de ark maar hebben, dan hebben we de Heere vanzelf. En zij hebben er niet aan gedacht, dat de heerlijkheid des Heeren vanwege hun zonden reeds geweken was. Daarom is al hun betrouwen op het uiterlijk teken van de ark zonder betekenis. Het komt helaas voor Israël ook wel heel erg uit: met de ark in het midden, maar zonder God wordt het volk verslagen en de ark triomfantelijk door de Filistijnen meegevoerd.

Deze vrouw roept echter de nood van Israël uit. Zij belijdt wat het wezenlijke van die nood is. Zij beleeft de diepte van die nood. Pijnlijk is de weg voor haar, waardoor zij tot de belijdenis van Israëls nood komt. Zij is in omstandigheden, die iedere moeder in Israël op zichzelf tot blijdschap moeten stemmen.

Zij verwacht een kind. Maar zij krijgt dit kind ten koste van haar eigen leven.

De boodschap komt tot haar van de nederlaag van Israël. Zij hoort wat daarin gebeurd is: de ark Gods weggevoerd en haar man gedood. Daarbij: zoëven haar schoonvader Eli gestorven. Dit alles grijpt haar aan. De barensweën overvallen haar. Zij krijgt een kind, een zoon zelfs. Wat betekende dat niet in Israël. Echter: zij sterft en het troostwoord van de vrouwen, die bij haar staan, betekent niets. Let er echter op wat zij stervende zegt als zij haar zoon nog een naam geeft: Ikabod, de eer is weggevoerd uit Israël.

In haar pijn en in haar sterven is voor haar de nood van Gods Israël het belangrijkste. In de naamgeving van deze jongen belijdt zij die nood, nl. dat de heerlijkheid Gods weg is uit Israël.

Versta dit even goed. Het is wel heel duidelijk, dat zij geheel anders is dan haar man Pinehas. Hij had dichtbij de ark geleefd en zonde bedreven tegen de heiligheden des Heeren. Zij is ook anders dan het volk van Israël. De Israëlieten hadden het met het teken van de ark willen doen, zonder dat zij de God, naar Wie dit teken heenwijst, op het oog hadden. Voor deze vrouw is het zo, dat de Heere spreekt in het verlies van de ark. Zij heeft geen bijgeloof, dat op een houten kist vertrouwt. Zij weet het echter: de betoont het, dat Hij Zelf is geweken met Zijn heerlijkheid uit Israël. Het is voor haar maar niet een gelegenheidsgodsdienst met de ark. In de vreze Gods is dit het ergst: de heerlijkheid Gods is geweken. Ikabod.

Daarom begint zij ook daarmee. Niet met haar man, met wie ze toch getrouwd was geweest. Hij komt op de laatste plaats. Eerst de ark, dan Eli en tenslotte haar man. De ark voorop. De nood van Gods Israël heeft bij haar de hoogste plaats vergeleken bij het andere.

De nood van Gods Israël is de nood van Gods kerk telkens maar weer. Die nood zit hem niet in het gemis van de dingen, maar van God Zelf. Zo vaak wordt het anders gehoord. En dat op allerlei manier. Als we het heel goed kunnen doen met wat uitwendige godsdienst, met een belijdenis met de mond alleen, terwijl de wezenlijke bekering tot God ontbreekt. Maar ook als we enkel strijden voor het behoud van veel goede zaken, terwijl de

VAN DE ADMINISTRATIE

Van verschillende zijden werd mij gevraagd wanneer de nieuwe jaargang begint, en of het niet mogelijk is degenen, die nog niet de 5de jaargang betaalden, een girokaart in ons blad in te sluiten. Wat het eerste aangaat is het antwoord: de nieuwe jaargang (de zesde) begint D.V. 14 april 1971. Wat de tweede vraag betreft, dat is niet mogelijk, omdat ons blad vanuit de drukkerij verzonden wordt. Bij het begin van de 5de jaargang hebben alle abonnees een girokaart ontvangen en het plan is om bij de verschijning van de 6de jaargang dit weer te doen, waardoor de betaling gemakkelijk wordt gemaakt. Deze kaart is door velen gebruikt. Voorts is het ons tot blijdschap te kunnen mededelen, dat ons abonneesgetal steeds stijgende is; wij mochten weer acht nieuwe abonnees noteren, terwijl wij aan giften ontvingen f 136,-, w.o. via de penningmeester van de kerk van Dordrecht (Centrum) 1 gift van f 25,- en 1 van f 10,-. Mag ik nog even herinneren, dat mijn adres niet meer is v. Eeghenstr. 14, maar Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn. Gironummer is hetzelfde gebleven, n.l. 704350 t.n.v. Administratie Bewaar het Pand, Kwartelstr. 74, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

hoogste nood van onszelf en van Gods Sion rustig wordt voorbijgegaan. De Heere roept om de wacht te houden bij de waarheid Gods en veroordeelt hen, die gedurig naar verandering staan. Ledig en arm is het als echter de ergste nood niet gekend wordt.

De eer is weg. Hebt ge dat al in uw eigen leven geleerd door de Heilige Geest? Daar terecht te komen doet wenen over uw eigen gemis en doet ook het wezenlijke gemis van Gods Sion in deze tijd kennen. Niets is de Heere zo welbehaaglijk als de beleving van deze nood. De eer is weg en dat door eigen schuld. Zo worden de worstelingen om God geboren en om de doorwerkende kracht van Zijn genade voor zichzelf en voor Gods kerk.

Hebt u er wel eens op gelet waar God deze belijdenis in de doodsnoed van deze vrouw laat optekenen? Dat spreekt zo bijzonder. Juist als God al begonnen is Zijn middel te bereiden tot wederkeer van Israël. Hier is het einde van het huis van Eli naar het rechtvaardig oordeel Gods. Maar dat einde laat deze belijdenis horen roepend om het begin van Gods wederkeer tot Zijn Israël.

Gods werk gaat door. Om de beloofde Christus zal Hij in Zijn Israël Zijn gunst weer gaan openbaren. Samuël is het instrument in Gods hand tot bekering van Israël. Zo zal de Heere in Zijn ongehouden trouw weer terugkeren met Zijn heerlijkheid. Een biddende vrouw aan het begin van Samuël had ook de nood van Israël op het oog. En haar zoon wordt het middel tot wederkeer van Gods gunst.

Zo zal de Heere niet uitblijven op de klacht van het volk, dat eigen nood doorleeft en worstelt met de nood van Gods Sion. Het kan wel eens zo donker schijnen, dat er geen uitzicht meer overblijft. Het kan wel eens lijken of alle heerlijkheid verdwenen is. Om en in Christus gaat de Heere door om Zijn heerlijkheid te openbaren. Dan blijkt het dat de hoogste zaligheid is de vervulling met de heerlijkheid Gods. En die zal dwars door de nood niet achterblijven.

D. Slagboom

Zo togen Stoutmoedig, de oude Eerlijk en de vier jonge mannen naar het kasteel Twijfel om de reus op zijn eigen erf te bestoken. Voor de poort van het slot gekomen, klopten zij met ongewoon gedruis en terstond kwam de oude reus aan de poort, gevolgd door zijn vrouw Ongeloof. Nu riep hij: „Wie is zo vermetel om mij op deze wijze te bestoken?” „Ik ben het, Stoutmoedig”, riep deze terug, „één der gidsen, door de Koning van de Hemelstad gezonden om pelgrims naar de plaats van hun bestemming te geleiden. Maak u gereed tot de strijd, want ik zal uw hoofd van u wegnemen en uw kasteel verwoesten!”

Nu was reus Wanhoop overtuigd, daar hij een reus was, dat niemand hem zou kunnen overwinnen, „want”, zo dacht hij, „ik heb wel engelen ten onder gebracht, en wat zou Stoutmoedig dan tegen mij vermogen!”

Hij deed dus zijn harnas aan en trad naar buiten. Op zijn hoofd had hij een stalen helm en om zijn middel een vurige gordel, zijn voeten waren geschoeid met ijzer en hij had een zware knots in de hand. Maar daar zag hij zich eensklaps aangevallen door de zes mannen, die hem van achteren en voren bezetten, en toen zijn vrouw Ongeloof hem ter hulpe wilde snellen, velde de oude Eerlijk haar met een enkele stoot ter aarde. Het was een strijd ten bloede toe, want de reus verweerde zich met de kracht der wanhoop. Hij streed en streed, dat het wel scheen alsof er geen beslissing zou komen, daar van hem waar bleek wat men weleens van een kat zegt, dat zij negen levens te verliezen heeft. Maar eindelijk zonk hij dodelijk getroffen ter aarde en Stoutmoedig sloeg hem het hoofd van de romp.

Weldadig heeft het door alle tijden heen de oprechten aangedaan dat deze overwinning werd behaald in de naam des Heeren. Maar dat zou niet gekund hebben zo de grote Koning tot in de diepste diepte van de hel niet getriomfeerd had over het ongeloof door te vertrouwen op Zijn God en Vader.

Nu trokken de overwinnaars op het kasteel los om dat te verwoesten, want nu de reus dood was, viel er aan geen verdediging te denken. Zeven dagen hadden zij werk met slopen, doch eerst hadden zij nog het voorrecht twee pelgrims, die in het kerkerhol zaten opgesloten, te bevrijden.

Het waren een zekere Neerslachtig en zijn dochter Zeerbevreesd, die bijna uitgehongerd, maar toch nog in leven waren. Het was een wonder, dat zij niet mede waren omgekomen, vooral als men zag welk een menigte doodsbeenderen en half vergane lijken de lucht verpestten.

Toen Stoutmoedig en zijn dapperen hun werk ten einde hadden gebracht, namen zij Neerslachtig en Zeerbevreesd, onder hun hoede, want het bleken eerlijke mensen te zijn, die in de macht van de reus waren geraakt. Ook droegen de eersten het hoofd van de verslagen vijand op de spies mee om hun vrienden al van verre te tonen wat zij hadden verricht. Zodra Kleinmoedig en Lichtvertraagd dat afgehouden hoofd zagen, waren zij buiten mate verheugd. Nu kon Christinne als het nodig was op de viool spelen en haar dochter Barmhartigheid op de luit. En daar zij nu zo vrolijk gestemd waren, speelden zij en Lichtvertraagd wou dansen. Daarom nam hij Zeerbevreesd, dochter van Neerslachtig, bij de hand, en zij dansten op de weg. Nu kon hij weliswaar niet dansen zonder kruk in zijn hand, maar ik verzeker u, dat hij zijn voeten goed gebruikte. Ook het meisje verdiende lof, want zij bleef goed in de maat. De Heere wil dat wij ons verblijden in Zijn reddende liefde, tot opspringens toe. Naar Zijn belofte zal de kreupele springen als een hert. Dat leren zij van de Heere, want zij zien Hem komen, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen.

Doch Neerslachtig gaf om die muziek niet veel. Hij had meer behoefte aan voedsel dan aan dansen, want hij was de hongerdood nabij. Daarom gaf Christinne hem iets uit haar

fles tot dadelijk herstel en toen bereidde zij hem een maal. In korte tijd kwam de oude heer tot zichzelf en herleefde geheel.

Daarop nam Stoutmoedig het hoofd van reus Wanhoop en zette het op een paal terzijde van de weg, juist tegenover de pilaar, die de Pelgrim had opgericht, tot een waarschuwing voor pelgrims, die na hem zouden komen, om niet op deze grond te gaan. Daaronder schreef hij op een marmeren steen het volgende vers:

Dit is het hoofd van hem, wiens naam alleen De pelgrims reeds deed sidderen voorheen.
Zijn burg ligt thans in puin, vrouw Ongeloof moest sneven;
Stoutmoedig nam haar man na felle strijd het leven.

Neerslachtig en zijn dochter Zeerbevreesd, Stoutmoedig ook hun redder is geweest.
Wie twijfelt,— dat hij slechts zijn ogen sla Hierheen, en alle twijfel wijkt weldra,
Dit hoofd, wijl twijfelmoedige kreupelen springen,
Toont hun verlossing uit bekommelingen.

Het kasteel Twijfel ligt in puin daar reus Wanhoop het niet langer kon verdedigen. Hij moest met zijn vrouw Ongeloof het onderspit delven. Twijfel dient tot onderdrukking van het geloof en dat werkt het ongeloof in de hand om ons wanhopig te maken.

Voor zo ver ons bekend is er maar één middel tot bevrijding uit het kasteel Twijfel. Al is reus Wanhoop ter neder geslagen en zijn kasteel afgebroken, dan zijn wij daardoor nog niet ten volle van de helse twijfelgeest bevrijd. Het reuzengeslacht, dat al de reizigers naar Sion zoekt op te bergen in een twijfelkasteel om ze uit te mergelen, is echt nog niet tot de laatste reus toe omgebracht. Daar zijn nog heel wat van die Enakskinderen waarvoor Israël oudtijds al op de loop ging. En vele Israëlieten zijn in de vertwijfelingen van het ongeloof omgekomen. De Pelgrim is met Getrouw uit het vunzige kerkerhol van twijfel ontvlucht door gebruik te maken van de sleutel Belofte. Hij paste op alle sloten al

werkten sommigen ook al wat stroef. Wellicht is Neerslachtig en zijn dochter Zeerbevreesd niet op de gedachte gekomen van de sleutel Belofte gebruik te maken. Echte pelgrims, en wij mogen geloven dat zij dat waren, hebben toch altijd de sleutel Belofte bij zich. Als kinderen van de belofte leven zij toch uit de belofte van het Evangelie. Zonder gebruik te maken van de beloften is het toch niet mogelijk het hart uit te storten voor de Heere. Maar nu komt het aan op de oefeningen in het gebruik van de beloften, die ons altijd ontdekken aan een groot gemis. Beloven dient ons in de eerste plaats niet om ons in het bezit van de zaak te stellen, doch in het gemis daarvan, opdat er een schreeuwen uit geboren zou worden tot de Heere om de vervulling. Uit de aard van Neerslachtig en Zeerbevreesd is het ons bekend dat zij in het gebruik van de beloften weinig geoefend waren. Wordt er op aangedrongen dat meer te doen, dan was het antwoord dat zij zo bevreesd waren zich te bedriegen. Maar dat is niet nodig, als kinderen van de vader der leugen kunt u er ten volle zeker van zijn dat de mens een zelfbedrieger is. Laat ons dan ook de Heere smeken om de vervulling van deze belofte: „En Ik zal geven dat hun werk in der waarheid zal zijn”. Wie het bezit van de belofte houdt voor het bezit van de zaak bedriegt zich en daarom moet het zijn een smeken om de vervulling van de belofte in ons hart en leven.

Op verschillende plaatsen zitten tot op de dag van heden pelgrims te zuchten en soms de wanhoop nabij en in hun hart houden zij Gods Woord toch voor waarachtig. Laat u dan ook niet door een helse twijfelgeest afhouden van het gebruik van de beloften. Smeek de Heere toch om de vervulling van Zijn beloften, want Hij wil er om verzocht worden dat te doen. En al kunt u dat niet doen zoals u het zoudt willen doen en het betamelijk is te doen, doe het maar zoals u kunt, want niet één bidder is in staat dat volmaakt te doen. Smeek de Heere om ontferming, want Zijn ontfermende liefde is onuitputtelijk!

Nijkerk

R. Kok

DE ZONDVLOED 2.

De omslag van het boek van Prof. Rehwinkel bevat enige gegevens omtrent de inhoud. Wij achten die van voldoende belang om die hier over te nemen:

- Was de „zondvloed” een plaatselijke overstroming of was zij universeel?
- Waar kwam al dat water vandaan?
- Is er wel zoveel water op onze planeet?
- Waar is al dat water nu gebleven?
- Hoe groot was de ark?
- Waar haalde Noach de kennis vandaan om zo'n groot zeewaardig schip te bouwen?
- Hoe konden al de diersoorten in de ark en hoe moest het met hun voeding en vermeerdering?
- Hoe was het leven op de aarde vóór de vloed?
- Hoe zijn de bergen ontstaan?

Op al deze en nog veel meer vragen gaat Prof. Rehwinkel in. Hij stelt interessante, vaak zeer bevredigende en bijbels verantwoorde oplossingen voor.

Het bestuderen van geologische en biologische vondsten en de vraag naar hun ontstaanstijd en geschiedenis roept inderdaad reeksen van problemen op. Doch ze mogen niet opgelost worden zonder volledig rekening te houden met de betrouwbaarheid van de Schrift, óók als historieboek.

Daarom is het overwegen van de zondvloed en zijn betekenis en gevolgen van eminent belang, ook al blijven dan nog vele vragen open. Zo min we de diepte van de zonde kunnen peilen, zo min kunnen we haar versturende werking in heel de schepping doorgronden. De auteur van dit boek houdt er volledig rekening mee, dat de zondvloed één niet te meten oor-

deel was over de gehele schepping.

De wetenschap — en in het bijzonder de natuurwetenschappen — behoort tot de afgoden van deze tijd waarop de mens gaarne vertrouwt. Doet hij dit, dan komt hij in de positie wetenschapsbeoefenaars te geloven die autonoom hun antwoorden stellen in de plaats van het onderwijs dat de Heilige Schrift geeft met betrekking tot geweldige, historische gebeurtenissen als de revolutie in het paradijs en de zondvloed — beide wereldomvattend in hun karakter en betekenis.

Het boek „De Zondvloed” biedt andere oplossingen voor vele problemen dan de autonome wetenschap dit doet. Deze immers bekommert zich niet over de vraag of haar konklusies overeenstemmen met de scheppingsopenbaring en de geschiedenis die door God geschreven wordt. Zij treedt op als pseudo-openbaring. Rehwinkel's oplossingen en overwegingen verdienen daartegenover ernstige bestudering, daar ze niet in strijd zijn met de Schrift, doch ervan uitgaan.

Tot zover de gegevens op de omslag.

De uitgeefster van het boek schreef ons nog, dat zij en de Stichting Uitgave Reformatorische Boeken ervan overtuigd zijn met „De Zondvloed” een visie te presenteren, die het overwegen meer dan waard is. „Ze is geboren uit de overtuiging, dat de Heilige Schrift wáár is in haar mededelingen en dat Gods Woord en Zijn werken elkander niet tegenspreken, hetgeen ons de taak oplegt interpretaties van verschijnselen te zoeken, die met de Woordopenbaring overeenstemmen”.

Prof. Dr. A. M. Rehwinkel, de auteur van dit boek — zo lezen we op de achterzijde van de

omslag — is als zoon van een Luthers predikant in de Verenigde Staten geboren. Hij diende verschillende gemeenten in Canada en in de Verenigde Staten als predikant, is één van de oprichters van het Concordia College te Edmonton, aan welk instituut hij gedurende zeven jaar als hoogleraar verbonden was. Daarna werd hij president van het St. John's College te Winfield in Kansas en acht jaar later professor aan het Concordia Theological Seminary in St. Louis. Hij ging met emeritaat in 1965.

Zijn studie, eerst van de geologie, later van de theologie, alsmede zijn vele reizen in alle delen van de wereld hebben de auteur een brede blik en diep inzicht gegeven met betrekking tot vraagstukken die vandaag de christenheid bezig houden en in menig opzicht verontrusten.

De schrijver handhaaft ten volle de waarheid en betrouwbaarheid van Gods Woord en van daaruit beoefent hij geologie. Hij schrijft op blz. 254:

„Geologie is een fascinerende en waardevolle wetenschap. Ze heeft veel bijgedragen tot een

beter begrip van de fysieke wereld om ons heen. Ze gaf toegang tot geheime schatten van de aarde, tot nog toe onbekend en ongebruikt bij ontelbare generaties. We stellen de dienst op prijs, die deze wetenschap aan de algemene vooruitgang van het gehele mensdom heeft bewezen. Maar wanneer de geologische speculaties in botsing komen met Gods eigen openbaring aangaande de oorsprong van Zijn heelal en aangaande het grote oordeel, waardoor de eerste wereld vernietigd en het gelaat van het aardrijk geheel veranderd werd, dan zullen we de geologische wetenschap corrigeren en niet Gods openbaring”.

Dit Schrift-ge trouwe standpunt komt in het hele boek naar voren. Daarom verheugen we er ons over, dat het in Nederlandse vertaling is uitgegeven. Het werk verscheen voor het eerst in 1951 en beleefde in de Verenigde Staten reeds tien drukken. De Nederlandse vertaling is naar de zevende druk van 1960 (door F. J. Kerkhof).

We willen nog iets zeggen van de inhoud van het boek.

B.

HET LIED IN DE EREDIENST

Dagelijks zijn de bestellingen voor de brochure van Ds. Tanis onder bovenstaande titel binnengekomen. In sommige gemeenten zijn er vele geplaatst. Bovenaan staat een gemeente, waar enkele personen alle daarvoor in aanmerking komende gezinnen, ook buiten eigen kerkverband, bezocht hebben, met het resultaat, dat daar vele tientallen brochures zijn afgenomen.

Er is nog een kleine voorraad. Zo nodig komt er een nieuwe druk. Men gelieve niet lang te wachten. De brochure kan bij mij besteld worden door overmaking van f 1,60 per exemplaar op mijn postrekening 652422.

Ds. G. Blom, Meerkkerk

N.B. Iemand stelde de vraag of de 2e druk niet een heel goedkope uitgave kan worden, die bij voorbeeld uitgedaald kan worden op schoolvergaderingen. Zoiets als de begrotingsrede van Ir. Van Dis, die door de S.G.P. uitgegeven wordt. Hij wijst er op, dat men op vele plaatsen en dorpen zit met het probleem van oude of nieuwe psalmberijming. Wij geven dit even door. De problemen zijn er inderdaad. De suggestie is goed. Natuurlijk willen we onze medewerking verlenen. Het is echter niet gemakkelijk om een heel goedkope uitgave te verzorgen. Dan moet de afname ook heel groot zijn. Als hier belangstelling voor is, is het een zaak, die we nader zullen overwegen. Het woord is dus nu aan hen, die hier belangstelling voor hebben. Zij kunnen aan mijn adres schrijven.

B.

ATTENTIE

Geen kled van tweeërlei stof

Wij lezen in Deut. 22 : 11, dat onder Israël geen kled gedragen mocht worden van tweeërlei stof. „Geen kled van wol en linnen tegelijk”.

Dit had oud-testamentisch deze betekenis, dat het ongelijksoortige niet mocht worden samengebracht. Geen tweeërlei zaad op één akker. Geen span van twee paarden voor één ploeg. Geen wol en linnen in één kledingstuk. De diepe gedachte, die hierin doorklonk, was dan deze: „De HEERE uw God zult gij alleen dienen!”

Geen samenbundeling van het ongelijksoortige! Geen samenbundeling van God wat en de mens wat. God wat en wereld wat. „Want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? En wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? En wat samenstemming heeft Christus met Belial? Of wat deel heeft de gelovige met de ongelovige? Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden?” (2 Kor. 6 : 14-16a).

Geen dooreenwarreling van christelijke levensstijl met een wereldse levensbeschouwing. Geen dooreenwarreling van een oppervlakkige religiositeit en de ware godzaligheid. Geen dooreenwarreling van het kled van Jezus' gerechtigheid en het kled van onze eigengerechtigheid.

Geen kled van tweeërlei stof.

Dit te benadrukken lijkt mij niet ongewenst, vooral nu wij weer achter de herdenking van de Kerkhervorming staan.

Niemand minder dan Luther zelf heeft in zijn 95 stellingen dan ook gewezen op de waarschuwing, dat geen kled gedragen mocht worden van tweeërlei stof. Heel de tendens van de 95 stellingen immers was dit, dat er geen samenvoeging mocht zijn van het kled van Jezus' gerechtigheid en het kled van eigengerechtigheid! Dat het bij de allerbelangrijkste vraag: „Hoe kom ik met God verzoend?” alleen ging om genade! Genade alleen.

Dit te benadrukken nogmaals, lijkt mij niet overbodig, vooral ook in de tijd waarin wij thans leven.

De tijd waarin wij thans leven immers is een tijd van verbroedering met Rome. Een tijd van oecumenische instelling met Rome. Denk maar een de oecumenische kerkdiensten, oecumenische avondmaalsviering, oecumenische bijbelvertaling. Vergeten wij vooral ook niet dat het hart van elk mens juist wordt heengetrokken naar zulk een kled van tweeërlei stof.

Adam begon er reeds mee in het paradijs. Hij maakte zichzelf een kled van vijgeboombladeren.

De farizeër weefde voor zichzelf ook zulk een kled. „Ik dank u dat ik niet ben als deze en gene, dat ik ook niet ben als deze tollenaar”. Heel de gemeente van Laodicea had zichzelf ook zulk een kled geweven. Zij waande zichzelf rijk en verrijkt, geen dings gebrek hebbende, maar de Heere sprak: „Gij weet niet dat gij zijt arm, ellendig, blind en naakt”. Vergeten wij daarom niet als zonen en dochteren van de Hervorming, dat het in ons leven gaat om dat ene kled!

Hier past geen kompromis van en en, maar hier is het of of!

Onze Catechismus zegt: „Het is van tweeën één, of Jezus moet geen volkomen Zaligmaker zijn, of die deze Zaligmaker met een waar geloof aannemen, moeten alles in Hem hebben wat tot de zaligheid nodig is”.

Het gaat in dit stuk: geen kled van tweeërlei stof, in wezen om Jezus' eer, om de waarde, de eeuwiggeldende gerechtigheid en verdienste van Zijn borgtochtelijk werk.

Het gaat om de eer van God de Vader. Om de eer van God de Zoon. Om de eer van God de Heilige Geest.

God de Vader heeft Zijn Zoon gegeven om dat kled te gaan verdienen. God de Zoon heeft Zichzelf gegeven aan de Vader om dat kled te gaan weven op Golgotha's kruis. Zijn klederen werden verdeeld door de Romeinse soldaten toen dat witte kled werd geweven, het witte kled van Zijn gerechtigheid, van Zijn heiligheid.

Geen kled van enig vorst der aarde, hoe sierlijk ook, hoe rijk aan waarde, haalt het bij dat witte kled.

God de Heilige Geest heeft Zichzelf garant willen stellen om zondaren te ontdekken aan dat vuile kled, om zondaren te bekleden met dat witte kled. Om zondaren te leren dat alle eigengerechtigheid niet anders is dan een wegwerpelijk kled, om in de weg van een vrije genadebediening te leren: „Ik ben zeer vrolijk in de Heere en mijn ziel verheugt zich in God mijn Zaligmaker, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan”.

Jozua de hogepriester heeft daar iets van mogen leren. Hij stond bekleed met vuile klederen voor de ingang van de tempel en de satan stond aan zijn rechterhand om hem te weerstaan. Hij stond daar uitbeeldende de zonden van zichzelf en van zijn volk. Zó kon hij als priester, als vertegenwoordiger van zijn volk niet voor God bestaan. Hij had het kled van de dekkende, de vergevende, de verzoenende gerechtigheid van Christus nodig. En toen klonk daar op eenmaal het woord van de engel des verbonds: „De Heere schelde u, de Heere schelde u, Die Jeruzalem verkiest, is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt? Doet deze vuile klederen van hem weg en Ik zal hem wisselklederen aandoen, want zie, Ik heb al zijn ongerechtigheid van hem weggenomen”.

Dan valt het vuile kled weg. Dan valt het kled van onze eigengerechtigheid weg. Dan heeft alléén waarde: Jezus' kled. Het kled van Zijn gerechtigheid, het kled van Zijn volkomen heiligheid.

„Al wiest gij u met salpeter en al naamt ge u ook veel zeep, al zoudt ge uzelf dan ook kleden met het schoonste kled van een uitwendige godsdienstigheid, van een strikte rechtzinnigheid, met het kled van uw vroomheid, deugdzaamheid, werkheiligheid en eigengerechtigheid — al uw ongerechtigheden, zegt de Heere, zijn toch voor Mijn aangezicht getekend”.

Daarom geen kled van tweeërlei stof, het gaat om dat ene, dat volmaakte kled van Jezus' gerechtigheid alleen.

Zij het dan ons belijden en beleven:

Uw bloed, o Heere Jezus, en Uw gerechtigheên, dat is mijn dekkled, dat alleen.

M. Baan

Voor de jeugd

Beste jongelui!

Als jullie dit „Bewaar het Pand” ontvangen, dan is de Hervormingsdag al weer achter de rug. Jullie weten, dat op de 31e oktober gedacht wordt aan de Kerkhervorming. Men gaat er in het jaartallenboek van uit, dat met deze datum de Hervorming is begonnen. Luther heeft toen zijn 95 stellingen geslagen aan de deur van de slotkapel te Wittenberg. Hij heeft zelf nooit kunnen vermoeden wat de Heere daarmee doen zou. De Heere heeft dit willen gebruiken om Zijn kerk uit te leiden uit de roomse kerk, die verzonken lag in on- en bijgeloof. Daar ligt ze nog in. Dat moeten jullie vandaag niet vergeten, ook niet al vieren een dominee en een pastoor op één preekstoel samen dit geweldige feit. Als men zoiets hoort en leest, en dat zal ook dit jaar wel weer gebeuren, dan is men geneigd om te denken, dat het de goede kant uitgaat. Men zegt en schrijft dan dat Rome het Rome van vroeger niet meer is. Rome is thans veel gematigder. Rome staat tegenover de kerk der Reformatie lang niet meer zo vijandig als vroeger. Rome is zo ongeveer al tot het protestantisme bekeerd. Want de pastoor ziet er helemaal niet tegen op om samen met de dominee de Hervorming te herdenken.

Ik zou zeggen, vrienden, laat je door de schijn niet bedriegen. Want ik geloof dat we het veeleer om moeten keren, n.l. dat niet de roomse kerk bekeerd is tot de kerk der Reformatie, maar dat de kerk der Reformatie weer aardig de kant van Rome op gaat. Niet de kerk der Reformatie heeft derhalve stof om te roemen, maar wel de roomse kerk.

Dat ik jullie deze dingen schrijf, houdt verband met het onderwerp dat ons bezig houdt. Want waar ging het ten tijde van de Reformatie over? Het ging o.a. over de vraag: Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God? Ik schrijf „onder andere”. Want er waren natuurlijk nog meer zaken aan de orde. Maar deze zaak is wel een heel belangrijke. Dat is ze altijd geweest en dat is ze nog. Ik denk ten deze aan dat prachtige gedicht van R. M. M'CHEYNE. Vroeger stond dat altijd voorin het catechisatieboekje van A. Hellenbroek, dat toen veel gebruikt werd. En het word, ik zou bijna zeggen: gelukkig, nog gebruikt. Boven dat gedicht stond:

Het wachtwoord der Hervormers.

Eens was ik een vreemdeling van God en mijn hart;
Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart.
Ik vroeg niet: Mijn ziele, doorziet gij uw lot?
Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?

Ik schrijf alleen het eerste vers maar op. Jullie moeten het zelf in zijn geheel maar eens doorlezen. Het is een stuk geestelijk leven wat er in weggegeven wordt.

In de roomse kerk toch geloofde men, dat men rechtvaardig voor God kon zijn, mede op grond van de eigengerechtigheid, die men een zekere verdienste toeschreef. En dit gelooft men vandaag nog. Dit is tot schade van de borggerechtigheid van de Heere Jezus. Want de Heere Jezus heeft met ene offerande een „volkomen” genoegdoening teweeggebracht. Van de zondaar behoeft er dus niets meer aan toegevoegd te worden. Wil men dat toch, dan acht men het bloed van de Heere Jezus Christus in feite onrein. Het wordt dan *te laag* gewaardeerd, *hoe hoog* men er met de mond ook over spreekt. De gedachte in de roomse kerk, dat men er zelf nog wel wat aan bij kan dragen, houdt verband met het feit dat men de totale verdorvenheid van de mens loochent. En dat doet men helaas in de twintigste eeuw niet alleen meer in de roomse kerk. Men ziet deze gedachte steeds meer opkomen in die kerken, die voor de zuivere leer, die naar de godzaligheid is, in verleden tijden goed en bloed hebben opgeofferd.

Het is ook helemaal tegen de mens in om te belijden dat hij onbekwaam is tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Ja, zo staat het in de Heidelbergse Catechismus, en het is goed gegrond op Gods Woord. Ware dat niet het geval, ik zou het niet durven neerschrijven. Ik zou dan alleen, vanuit de zelfkennis, die ik door genade mag bezitten, kunnen twijfelen aan mijzelf. Doch nu schrijf ik het neer met de grootste vrijmoedigheid. Want er staat geschreven, Rom. 3:10 v.v.: Er is niemand rechtvaardig, ook niet één; er is niemand die verstandig is, er is niemand die God zoekt; allen zijn zij afgeweken, tesamen zijn zij onnut geworden, er is niemand die goed doet, er is ook niet tot één toe; enz.

Ik zou zeggen: Duidelijker kan het niet gezegd worden, dat er ten opzichte van „het-rechtvaardig-zijn-voor-God” van de mens geen verwachting is.

En zie nu met deze waarheid eens bij de mensen aan boord te komen. O zeker, wanneer men van gereformeerden huize is, dan stemt men dit grif toe. Ik zou zeggen: Al te grif. Men is bij de waarheid opgevoed. Men heeft de waarheid met gedeelten uit het hoofd geleerd. Op zichzelf allemaal voortreffelijke dingen natuurlijk. Maar men is ook aan de waarheid gewend geraakt. Zó gewend, dat men zich van de waarheid bedient, zonder dat men zich realiseert wat men zegt. Want als het er op aan komt, dan wil men toch voor God niet zijn die men zegt te zijn.

Om jullie duidelijk te maken wat ik hiermede precies bedoel, wil ik je het volgende vertellen: Laatst preekte ik eens over het achtste gebod: Gij zult niet stelen. Ik zei toen in de preek: De kerk zit vol met dieven. Want al heb ik nooit gestolen, dan ben ik voor God toch een dief. Want ik word eerst geen dief wanneer ik steel. Maar ik steel omdat ik een dief ben. Was ik geen dief, dan zou ik nooit stelen. En wie durft er nu voor God te zeggen,

dat hij vrijuit gaat ten opzichte van het achtste gebod? Dus, ik heb niets anders dan de waarheid gesproken toen ik zei: De kerk zit vol met dieven. Allen waren het er blijkbaar ook mee eens, want ik heb niemand horen protesteren. Men stemde, om het zo te zeggen, de waarheid toe.

Toen ik in die week daarop bij de mensen kwam, vertelde ik aan iemand die des zondags niet ter kerk had kunnen komen wat ik gezegd had, n.l. dat de kerk vol met dieven zat. Degene die ik bezocht zei prompt: Dat spreekt vanzelf, dominee, we zijn allemaal dieven. Ik antwoordde toen: Dus u bent ook een dief?

Het resultaat van mijn antwoord was, dat ik met een paar grote ogen aangekeken werd. Begrijpelijk! Want toen het op de persoon persoonlijk aankwam, kwam die anders tegenover de waarheid te staan dan toen het alle mensen gold.

Ik bedoel maar, we kunnen grif de waarheid belijden, maar als het er op aankomt, dan zijn we het heus met die waarheid niet zo eens. Want dan worden we er door vernederd. Dan worden we er door ontdekt. Dan gaat die waarheid mij zeggen hoe het nu in werkelijkheid met mij er voor staat. En dat is echt niet zo best. Laten we maar heel eerlijk zeggen: dat is slecht!

En dat moet ik nu gaan beleven. Degenen, die door de Heilige Geest worden geleid, die leren daar ook iets van te beleven. Namelijk, dat ze voor God niet rechtvaardig zijn. Zij mogen het dan voor mensen misschien zijn, zó, dat men in zijn omgeving als onberispelijk te boek staat, maar voor God is men het in geen geval. Voor God, Die heilig is en met de minste zonde geen gemeenschap hebben kan, staat men diep schuldig.

Daar wilde de rijke jongeling niet aan. Die meende de wet Gods onderhouden te hebben van zijn jeugd af. Hij was een deugdzaam mens. Zo zag Paulus, toen hij nog Saulus genoemd werd, zichzelf ook. Hij leefde, naar zijn eigen getuigenis, naar de wet Gods onberispelijk. Doch toen was hij nog blind in geestelijke zaken. Toen hem de ogen geopend werden, ging hij het anders bekijken. Toen leerde hij zichzelf kennen als de „grootste” der zondaren. Toen ging ook bij hem de vraag leven: Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God? Hij moest voor God verschijnen. En dat moeten wij, beste vrienden, uiteindelijk allemaal. Ja, wie weet hoe spoedig. En dan zal ik op de vraag toch een antwoord moeten kunnen geven, wil ik zonder verschrikking voor Zijn aangezicht kunnen verschijnen. Want de Heere ziet niet één zonde door de vingers. Hij brengt ze allemaal in het gericht. Wij moeten eenmaal allemaal rekening afleggen van hetgeen in dit leven geschied is, hetzij goed of hetzij kwaad. Daarom hoop ik, dat het inmiddels voor jullie ook een vraag geworden is: Hoe zal „ik” rechtvaardig verschijnen voor God? Dan hopen we een volgende keer daar nog wat nader op in te gaan.

We nemen nu met een hartelijke groet weer afscheid.

Jullie aller vriend Ds. H. C. v.d. Ent

KERKNIEUWS

Ds. J. VAN DOORN

Wanneer dit blad verschijnt ligt de 2e november al achter de rug, de dag, waarop Ds. J. van Doorn veertig jaar geleden door Prof. P. J. M. de Bruin werd bevestigd in het ambt van dienaar des Woords te Ede. Het was de begeerte van de jubilaris samen met zijn vrouw om gezondheidsredenen in alle stilte dit feit te gedenken. Ook zijn 40-jarig huwelijk, dat enkele dagen eerder valt. Ze zullen in de dagen van gedenken niet thuis zijn. Daarom schenken we nu pas aandacht aan dit jubileum. Maar we doen het nu van harte. Ds. Van Doorn is één van onze medewerkers, van wiens hand verschillende meditaties in ons blad zijn opgenomen.

Toen de jubilaris 25 jaar in het ambt stond, zijn daaraan een paar artikelen gewijd in Om Sions Wil, het orgaan van de classis Amersfoort. Uit het eerste stuk nemen we gaarne over de uitspraak van Ds. Van Doorn: de Heere is goed. En uit het tweede artikel schrijven we het volgende af: -

„In een terugblik sprak hij over de grote daden des Heeren, in zijn krachtadige bekering, zijn roeping tot het wonder ambt van dienaar des Goddelijken Woords, van Gods genadevolle leiding in zijn studietijd en in zijn ambtsbediening in al de gemeenten waar hij had mogen arbeiden.

Verscheidene treffende voorvallen werden gememoreerd als blijken van Gods bijzondere goedheid en trouw in dagen van voor- en tegenspoed; als blijken- ook van de zegen, die de

Heere over zijn ambtsbediening had willen schenken. De ervaringen in de benarde winter van 1944-45 leverden daarvan onder meer een sprekend voorbeeld.

Na alles nog eens te hebben samengevat als Gods vrije en rijke genade aan onwaardige zondaars bewezen eindigde hij met te wijzen op de lieflijke boodschap van het Evangelie en de rijke genade van God in Christus aan te prijzen.”

Ter aanvulling daarvan nog het volgende. Ds. Van Doorn werd op 17 augustus 1900 te Veenendaal geboren. In 1921 werd hij op 20-jarige leeftijd door de Heere krachtadig stilgezet en leerde hij de keuze doen. Al spoedig kreeg hij drang anderen het Evangelie te prediken. In september 1922 werd hij ingeschreven als student aan de Theologische (hoge)school. Voordien werkte hij bij zijn vader op het boerenbedrijf. In 1930 deed hij met goed gevolg eindexamen. Hij nam het laatste beroep aan, nl. naar Ede. Hij studeert en catechiseert graag. In Ede en later in Ermelo heeft hij zich veel onder de soldaten bewogen. Hij heeft jarenlang de jeugdverenigingen geleid. Hij schreef meditaties, ook voor kerkbladen. Verschillende preken van hem verschenen in Uit de Levensbron en in Van Recht en Genade. Hij werd meermalen afgevaardigd naar de P.S. In 1959 maakte hij gedeeltelijk de G.S. mee.

Ds. Van Doorn jubileert in stilte, anders dan in 1955. Maar hij heeft nu nog meer stof om de daden des Heeren te vermelden. Dit is ook zijn begeerte, zoals voldoende blijkt uit hetgeen hij ons schreef:

„Kort geleden werd ik er bij bepaald in een terugleiding hoe de Heere mij uit de wereld haalde en geroepen heeft tot het ambt. Dit nu al 40 jaar te hebben mogen vervullen. Bijzonder werd ik klein onder Psalm 132: 6. Dan mag en moet je Gods goedheid uitwonderen. Het is mij soms een wonder, al kan ik lang alle werk niet meer doen, dat ik op die leeftijd nog in actieve dienst mag zijn, daar ik nooit zo sterk ben geweest. Dat ik soms nu nog uit andere gemeenten, die ik gediend heb, van zegen hoor, toen gevallen. Dat mag ik ook in Doornspijk nog wel eens horen. Mijn vrouw is mij altijd tot veel steun geweest.”

De volgende gemeenten heeft Ds. Van Doorn achtereenvolgens gediend: Ede, Ouderkerk aan de Amstel, 's-Graven-deel, Urk, Ermelo en Tholen. Sedert 3 december 1963 staat hij te Doornspijk.

Het is een voorrecht zo lang in de dienst des Heeren te hebben mogen arbeiden. De avondstond van het leven is gekomen. De rusttijd breekt aan. Het is onze hartelijke wens, dat de Heere onze vriend Ds. Van Doorn — met zijn echtgenote aan zijn zijde — nog jaren moge sparen en moge gebruiken in Zijn wijngaard en dat Hij eens het loon moge geven van een getrouwe dienaar.

Namens de redactie,
Ds. G. BLOM

In verband met de a.s. verschijning heeft het REFORMATORISCH DAGBLAD thans nodig:

KORRESPONDENTEN

voor het regelmatig inzenden van plaatselijk en/of streeknieuws.

Degenen, die zich hiervoor beschikbaar willen stellen, wordt verzocht zich schriftelijk aan te melden bij de administratie van het Reformatorisch Dagblad, Bosstraat 21 te Driebergen.

Bij de aanmelding dient als proeve een eigenhandig ontworpen nieuwsbericht te worden ingezonden.

Richtlijnen en vergoedingsregeling zullen nog worden vastgesteld.

Evt. inlichtingen bij de administratie (telef. 03438-5122, alleen overdag).

Bij het REFORMATORISCH DAGBLAD te Apeldoorn is nog plaats voor:

- * enkele redacteuren en leerling-journalisten
- *quisiteur
- *redactie-sekretaresse
- *boekhouder
- *administratieve krachten (m. en vr.)

Belangstellenden worden uitgenodigd hun eigenhandig geschreven sollicitatie, met duidelijke omschrijving van genoten opleiding, ervaring en met opgave van referenties, te richten aan de Sekretaris van „Het Reformatorisch Dagblad N.V.”, Bosstraat 21 te Driebergen.

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes

(Statenvertaling)

franko thuis.

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** en **kerstboeken** houden wij ons gaarne aanbevolen.

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

ZENDING IN NEDERLAND

is ook uw roeping.
Wij willen u graag helpen.
Helpt u ons met een gift?
Giro 980980 t.n.v.
Bond Inwendige Zending
J. v. Oldenbarneveltlaan 10
Amersfoort.